Warszawa, dnia 4 kwietnia 2017 r.

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VIII kadencja

Komisja Edukacji, Nauki i Młodzieży

Podkomisja nadzwyczajna do rozpatrzenia rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki oraz niektórych innych ustaw (druk nr 1287)

SPRAWOZDANIE PODKOMISJI

Podkomisja nadzwyczajna po rozpatrzeniu, na posiedzeniu w dniu 4 kwietnia 2017 r., rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki oraz niektórych innych ustaw (druk nr 1287) przedstawia sprawozdanie o tym projekcie ustawy w formie tekstu jednolitego.

Przewodniczący Podkomisji

/-/Włodzimierz Bernacki

Projekt

U S T A W A

z dnia 2017 r.

o zmianie ustawy o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki oraz niektórych innych ustaw[1)]

Art. 1. W ustawie z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. z 2016 r. poz. 882 i 1311) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 13:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Rozprawa doktorska, przygotowywana pod opieką promotora albo pod opieką promotora i promotora pomocniczego, powinna stanowić:

1) oryginalne rozwiązanie problemu naukowego lub
2) oryginalne rozwiązanie problemu w oparciu o opracowanie projektowe, konstrukcyjne, technologiczne, lub
3) oryginalne dokonanie artystyczne

– oraz wykazywać ogólną wiedzę teoretyczną kandydata w danej dyscyplinie naukowej lub artystycznej oraz umiejętność samodzielnego prowadzenia pracy naukowej lub artystycznej.”,

b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Rozprawę doktorską może stanowić praca projektowa, konstrukcyjna, technologiczna, wdrożeniowa lub artystyczna, jeżeli odpowiada warunkom określonym w ust. 1.”;

2) **skreślona**

3) **skreślona**

4) w art. 33 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Prezes Rady Ministrów powołuje przewodniczącego Centralnej Komisji z grona jej członków.”.

---

1) Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawę z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym oraz ustawę z dnia 30 kwietnia 2010 r. o zasadach finansowania nauki.

Art. 2. W ustawie z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 2032 i 2048 oraz z 2017 r. poz. 60 i 528) w art. 21 w ust. 1 pkt 39 otrzymuje brzmienie:

„39) stypendia otrzymywane na podstawie przepisów o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki, stypendia doktoranckie otrzymywane na podstawie przepisów o szkolnictwie wyższym lub stypendia przyznawane na podstawie przepisów o zasadach finansowania nauki oraz inne stypendia naukowe i stypendia za wyniki w nauce, których zasady przyznawania zostały zatwierdzone przez ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego, po zasięgnięciu opinii Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego, albo przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania;”.

Art. 3. W ustawie z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2016 r. poz. 1842, 1933, 2169 i 2260 oraz z 2017 r. poz. 60) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 195 po ust. 5 dodaje się ust. 5a w brzmieniu:

„5a. Kształcenie na studiach doktoranckich może odbywać się we współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym uczelni albo jednostki naukowej, w szczególności z przedsiębiorcami lub innymi podmiotami zatrudniającymi uczestników tych studiów.”;

2) w art. 195a ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. W jednostce organizacyjnej uczelni oraz w jednostce naukowej liczba uczestników stacjonarnych studiów doktoranckich, którym przyznano stypendium doktoranckie finansowane ze środków, o których mowa w art. 200 ust. 5 lub 6, z wyłączeniem liczby uczestników stacjonarnych studiów doktoranckich, którym przyznano wyłącznie środki finansowe, o których mowa w art. 200a ust. 2, nie może być mniejsza niż 50% liczby uczestników stacjonarnych studiów doktoranckich ogółem.”;

3) w art. 200 dodaje się ust. 6 i 7 w brzmieniu:

„6. Uczestnik studiów doktoranckich biorący udział w programie, o którym mowa w art. 26 ust. 3f ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o zasadach finansowania nauki, może otrzymywać stypendium doktoranckie w wysokości minimalnego wynagrodzenia zasadniczego asystenta ustalonego w przepisach o wynagradzaniu nauczycieli akademickich przyznawane w trybie określonym w przepisach

wydanych na podstawie art. 26 ust. 3q ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o zasadach finansowania nauki i finansowane ze środków przeznaczonych na realizację programu.

7. Uczestnik stacjonarnych studiów doktoranckich może otrzymywać stypendium doktoranckie finansowane ze środków, o których mowa w ust. 5 albo 6.”;

4) w art. 201 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego określi, w drodze rozporządzenia, warunki i tryb organizowania, prowadzenia i odbywania studiów doktoranckich, przyznawania stypendiów doktoranckich, z wyłączeniem stypendium doktoranckiego finansowanego ze środków, o których mowa w art. 200 ust. 6, oraz minimalną wysokość kwoty zwiększenia stypendium doktoranckiego, uwzględniając:

1) możliwość przedłużania czasu trwania studiów, w tym prawo do dodatkowego przedłużenia okresu odbywania studiów doktoranckich o czas trwania urlopu związanego z rodzicielstwem, z wyłączeniem urlopu wychowawczego, udzielonego na zasadach określonych w przepisach ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy, mając na uwadze potrzebę prawidłowego przygotowania do przeprowadzenia przewodu doktorskiego;
2) warunki, jakie musi spełniać kierownik studiów doktoranckich, szczegółowe uprawnienia organu tworzącego studia doktoranckie, rady jednostki organizacyjnej i kierownika studiów doktoranckich, uwzględniając potrzebę zapewnienia sprawnego przebiegu studiów i wysokiej jakości kształcenia;
3) wymóg sprawowania opieki naukowej i prowadzenia zajęć dydaktycznych przez pracowników posiadających aktualny dorobek naukowy opublikowany w okresie ostatnich pięciu lat lub co najmniej pięcioletnie doświadczenie w prowadzeniu działalności badawczo-rozwojowej;
4) wzór legitymacji doktoranta;
5) wysokość opłat za wydanie legitymacji, nie większą niż koszty wydania dokumentu;
6) tryb i okresy przyznawania stypendiów doktoranckich.”.

Art. 4. W ustawie z dnia 30 kwietnia 2010 r. o zasadach finansowania nauki (Dz. U. z 2016 r. poz. 2045, 1933 i 2260) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 5 po pkt 10a dodaje się pkt 10b w brzmieniu:

„10b) tworzenie warunków do rozwoju współpracy między środowiskiem naukowym a środowiskiem społeczno-gospodarczym, w tym ustanowienie programu „Doktorat wdrożeniowy", o którym mowa w art. 26 ust. 3f;";

2) w art. 9 pkt 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1) jednostkom naukowym – na realizację zadań określonych w art. 5 pkt 4–8, 10–10b i 11a, oraz na działalność upowszechniającą naukę, o której mowa w art. 25 ust. 4a, oraz jednostkom naukowym reprezentującym podmioty, o których mowa w art. 2 pkt 12 i 14–16a, na realizację zadań określonych w art. 5 pkt 6 i 7 oraz na działalność, o której mowa w art. 18 ust. 1 pkt 2a i 4;

2) uczelniom – na działalność, o której mowa w art. 18 ust. 1 pkt 4, oraz na rozbudowę i utrzymanie infrastruktury informatycznej nauki, o której mowa w art. 18 ust. 1 pkt 2a i art. 20 pkt 1 lit. b, a także na działalność upowszechniającą naukę, o której mowa w art. 25 ust. 1 pkt 2 i ust. 4a, oraz w przypadku gdy zgodnie ze statutem w strukturze uczelni nie wyodrębniono podstawowych jednostek organizacyjnych, na realizację zadań określonych w art. 5 pkt 10b, oraz na działalność, o której mowa w art. 18 ust. 1 i 2 oraz art. 20;";

3) w art. 13 w ust. 1 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„W sprawie finansowania zadań określonych w art. 5 pkt 4, 6–10b i 11a Minister rozstrzyga, w drodze decyzji, na podstawie wniosków złożonych przez uprawnione podmioty, po zasięgnięciu opinii właściwego zespołu, o którym mowa w art. 52 ust. 1–3, z wyłączeniem:";

4) w art. 13c w ust. 1 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„Wniosek o przyznanie środków finansowych na realizację zadań określonych w art. 5 pkt 4 i 6–10b zawiera w szczególności:";

5) w art. 14 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. W przypadku naruszenia procedury konkursowej lub innych naruszeń formalnych przy przyznawaniu środków na realizację zadań określonych w art. 5 pkt 4, 6–10b i 11a wnioskodawca może zwrócić się do Ministra z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy w terminie 14 dni od dnia otrzymania decyzji albo pisemnej informacji, o której mowa w art. 13 ust. 1a.";

5a) w art. 14a w ust. 1 w pkt 4 wyrazy „art. 361 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. – Prawo upadłościowe i naprawcze (Dz. U. z 2015 r. poz. 233, z późn. zm.)” zastępuje się wyrazami „art. 361 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. – Prawo upadłościowe (Dz. U. z 2016 r. poz. 2171, 2260 i 2261)”;

6) w art. 26:

a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Minister właściwy do spraw nauki w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” ogłasza komunikaty o ustanowieniu programu lub przedsięwzięcia, z zastrzeżeniem ust. 3, 3a i 3f.”,

b) po ust. 3e dodaje się ust. 3f–3q w brzmieniu:

„3f. Minister ustanawia program „Doktorat wdrożeniowy”, którego celem jest tworzenie warunków do rozwoju współpracy między środowiskiem naukowym a środowiskiem społeczno-gospodarczym prowadzonej w ramach studiów doktoranckich, o których mowa w art. 195 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym.

3g. Środki finansowe w ramach programu, o którym mowa w ust. 3f, mogą być przyznane, w drodze corocznego konkursu ogłaszanego przez Ministra, na dofinansowanie kosztów wykorzystania infrastruktury badawczej w celu realizacji badań naukowych prowadzonych w ramach stacjonarnych studiów doktoranckich oraz na finansowanie stypendium doktoranckiego w okresie odbywania studiów doktoranckich przewidzianym w ich programie, nie dłuższym niż 4 lata.

3h. Wniosek o przyznanie środków finansowych w ramach programu, o którym mowa w ust. 3f, może złożyć:

1) jednostka naukowa, o której mowa w art. 2 pkt 9 lit. a–d, posiadająca kategorię naukową A+ lub A:

a) prowadząca studia doktoranckie albo

b) w skład której wchodzi jednostka organizacyjna prowadząca studia doktoranckie,

2) uczelnia, w której zgodnie z jej statutem nie wyodrębniono podstawowych jednostek organizacyjnych, posiadająca kategorię naukową A+ lub A i prowadząca studia doktoranckie

– prowadząca udokumentowaną i systematyczną współpracę z przedsiębiorcami lub innymi podmiotami w zakresie działalności badawczo-rozwojowej.

3i. Podmiot, o którym mowa w ust. 3h pkt 1 i 2, może zgłosić do udziału w programie, o którym mowa w ust. 3f, osobę posiadającą tytuł zawodowy magistra lub równorzędny, przyjętą na stacjonarne studia doktoranckie, która jest lub zostanie zatrudniona w pełnym wymiarze czasu pracy przez przedsiębiorcę albo inny podmiot, który wyraził zgodę na jej udział w studiach doktoranckich w ramach programu. Do programu może przystąpić corocznie nie więcej niż 500 osób.

3j. Podmiot, któremu przyznano środki finansowe w ramach programu, o którym mowa w ust. 3f, po przeprowadzeniu rekrutacji na studia doktoranckie:

1) przekazuje Ministrowi informacje o osobach, które zostały przyjęte na studia doktoranckie w ramach programu,
2) może przekazać Ministrowi informacje o osobach, które nie zostały przyjęte na studia doktoranckie w ramach programu z powodu przekroczenia planowanej liczby osób określonej w decyzji o przyznaniu środków finansowych w ramach programu

– zgodnie z zakresem informacji niezbędnych do przekazania środków finansowych w ramach programu oraz zmiany decyzji o przyznaniu środków finansowych określonym w przepisach wydanych na podstawie ust. 3q.

3k. Minister zmienia decyzję o przyznaniu środków finansowych w ramach programu, o którym mowa w ust. 3f, w przypadku gdy podmiot, któremu przyznano środki finansowe, nie przyjął na studia doktoranckie w ramach programu planowanej liczby osób określonej w tej decyzji, dostosowując wysokość środków finansowych do liczby osób, o których mowa w ust. 3j pkt 1.

3l. Minister może zmienić decyzję o przyznaniu środków finansowych w ramach programu, o którym mowa w ust. 3f, w przypadku gdy podmiot, któremu przyznano środki finansowe, ma możliwość przyjęcia na studia

doktoranckie w ramach programu większej liczby osób niż określona w tej decyzji, uwzględniając:

1) wyniki oceny wniosku o przyznanie środków finansowych,
2) informacje o osobach, o których mowa w ust. 3j pkt 2,
3) liczbę wolnych miejsc w ramach limitu, o którym mowa w ust. 3i zdanie drugie,
4) limit wydatków z budżetu państwa na realizację programu w danym roku

– dostosowując wysokość środków finansowych do liczby osób określonej w zmienionej decyzji, przy czym przepisy ust. 3j pkt 1 i ust. 3k stosuje się odpowiednio.

3m. Kształcenie uczestnika studiów doktoranckich biorącego udział w programie, o którym mowa w ust. 3f, odbywa się we współpracy z zatrudniającym go przedsiębiorcą albo innym zatrudniającym go podmiotem, który wskazuje spośród swoich pracowników kandydata na opiekuna pomocniczego.

3n. Opiekun pomocniczy pełni istotną funkcję w sprawowaniu opieki nad uczestnikiem studiów doktoranckich biorącym udział w programie, o którym mowa w ust. 3f, w całym okresie studiów doktoranckich. Przepis art. 20 ust. 7 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki stosuje się odpowiednio.

3o. Pracownikowi będącemu uczestnikiem studiów doktoranckich biorącym udział w programie, o którym mowa w ust. 3f, przysługuje:

1) zwolnienie od pracy z zachowaniem prawa do wynagrodzenia w celu realizacji obowiązków, o których mowa w art. 197 ust. 1–3 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym,
2) prawo do urlopu płatnego w wysokości 80% wynagrodzenia, w wymiarze 30 dni kalendarzowych, na przygotowanie rozprawy doktorskiej lub przygotowanie się do egzaminu doktorskiego oraz obrony rozprawy doktorskiej, przy czym z uprawnienia tego można skorzystać tylko raz,

3) zwolnienie od pracy z zachowaniem prawa do wynagrodzenia w celu uczestniczenia w egzaminie doktorskim oraz w obronie rozprawy doktorskiej

– z wyłączeniem uprawnień o charakterze tożsamym z uprawnieniami, o których mowa w pkt 1–3, określonych w przepisach Kodeksu pracy oraz przepisach ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki.

3p. Uczestnik studiów doktoranckich biorący udział w programie, o którym mowa w ust. 3f, jest obowiązany do przedstawienia rozprawy doktorskiej nie później niż w ostatnim roku studiów doktoranckich.

3q. Minister właściwy do spraw nauki określi, w drodze rozporządzenia:

1) szczegółowe kryteria i tryb przyznawania, przekazywania oraz rozliczania środków finansowych w ramach programu, o którym mowa w ust. 3f, w tym tryb:
   a) oceny wniosków o przyznanie środków finansowych,
   b) oceny realizacji finansowanych zadań,
2) szczegółowy zakres informacji zawartych we wniosku o przyznanie środków finansowych w ramach programu,
3) szczegółowy zakres informacji niezbędnych do przekazania środków finansowych w ramach programu oraz zmiany decyzji o przyznaniu środków finansowych w przypadkach, o których mowa w ust. 3k i 3l,
4) tryb wyznaczania i zmiany opiekuna pomocniczego w ramach programu,
5) tryb przyznawania stypendium doktoranckiego w ramach programu oraz okresy, na które jest przyznawane,
6) szczegółowy zakres informacji zawartych w raporcie rocznym i raporcie końcowym z wykorzystania środków finansowych w ramach programu, z uwzględnieniem informacji o realizacji zadań oraz rozliczenia finansowego poniesionych kosztów

– mając na uwadze znaczenie praktyczne zadań przewidzianych do finansowania i ich wpływ na realizację celów polityki naukowej, naukowo-technicznej, innowacyjnej i społecznej państwa, prawidłowość wykorzystania wcześniej przyznanych środków finansowych na naukę, rolę opiekuna pomocniczego w procesie kształcenia uczestnika studiów doktoranckich,

związek przyznawanego stypendium doktoranckiego z postępami w realizacji badań naukowych uczestnika studiów doktoranckich, potrzebę uzyskiwania informacji niezbędnych do prawidłowego przyznawania, przekazywania oraz rozliczania środków finansowych.”;

7) w art. 31b w ust. 3 wyrazy „art. 12–15” zastępuje się wyrazami „art. 12, art. 12a, art. 13 i art. 14”.

Art. 5. 1. Kandydatury na przewodniczącego Centralnej Komisji do Spraw Stopni i Tytułów przedstawione Prezesowi Rady Ministrów na podstawie art. 33 ust. 3 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu dotychczasowym, nie podlegają rozpatrzeniu.

2. Prezes Rady Ministrów powoła przewodniczącego Centralnej Komisji do Spraw Stopni i Tytułów na podstawie art. 33 ust. 3 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, w terminie 30 dni od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 6. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 201 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 3, zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 201 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 3, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, jednak nie dłużej niż przez 6 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 7. 1. Maksymalny limit wydatków z budżetu państwa będących skutkiem finansowym wejścia w życie niniejszej ustawy wynosi:

1) w 2017 r. – 5 170 tys. zł;
2) w 2018 r. – 26 350 tys. zł;
3) w 2019 r. – 47 530 tys. zł;
4) w 2020 r. – 68 720 tys. zł;
5) w 2021 r. – 84 750 tys. zł;
6) w 2022 r. – 84 750 tys. zł;
7) w 2023 r. – 84 750 tys. zł;
8) w 2024 r. – 84 750 tys. zł;
9) w 2025 r. – 84 750 tys. zł;
10) w 2026 r. – 84 750 tys. zł.

2. Minister właściwy do spraw nauki monitoruje wykorzystanie limitu wydatków, o których mowa w ust. 1, oraz wdraża mechanizmy korygujące.

3. W przypadku gdy wydatki z budżetu państwa na realizację programu „Doktorat wdrożeniowy”, o którym mowa w art. 26 ust. 3f ustawy zmienianej w art. 4, w

brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, w danym roku powodowałyby zagrożenie przekroczenia limitu określonego w ust. 1, w roku tym ogranicza się liczbę nowych uczestników studiów doktoranckich biorących udział w tym programie w stopniu gwarantującym zapewnienie finansowania programu.

Art. 8. Ustawa wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.